

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, ט"ז בטבת, תשפ"ד
28 בדצמבר, 2023
423/2023

השכלה גבוהה בישראל - נתונים נבחרים לשנת הלימודים תשפ"ג (2022/23) לרגל פתיחת שנת הלימודים האקדמית¹

Higher Education in Israel – Selected Data for 2022/23 on the Occasion of the Beginning of the New Academic Year

- בשנת תשפ"ג (2022/23) היו 58 מוסדות להשכלה גבוהה, ובהם למדו לתואר אקדמי² 345.3 אלף סטודנטים³ (כולל 46.3 אלף סטודנטים שלמדו לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה).
- בשנה זו, 13,060 סטודנטים לתואר או לתעודה אקדמית התגוררו במועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון.⁴
- בהשוואה לכלל הסטודנטים, הם מתאפיינים באחוז מעט יותר גבוה של לומדים לתואר ראשון ובאחוז נמוך יותר של לומדים לתואר שלישי, אחוז נשים זהה, אחוז כפול של יוצאי אתיופיה ואחוז גבוה של תושבים ביישובים מאשכולות חברתיים-כלכליים נמוכים יותר.
- באותה שנה, 13,641 סטודנטים מרחבי הארץ למדו במוסדות לימוד הנמצאים במועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון.⁴
- 18.4% מכלל בני 22-24 באוכלוסייה היו הסטודנטים לתואר ראשון, 12.4% בקרב הגברים ו-24.7% בקרב הנשים (פי שניים).
- מספר הסטודנטים החדשים לתואר ראשון⁵ ירד ב-4.3% לעומת השנה הקודמת. הירידה החדה ביותר נרשמה באוניברסיטאות (9.1%, לא כולל האוניברסיטה הפתוחה).

¹ הנתונים בהודעה זו כוללים גם את הקבוצות האלה: (1) סטודנטים הלומדים לימודי המשך במכללות האקדמיות לחינוך, (2) כותבי עבודות באוניברסיטה הפתוחה, (3) סטודנטים ללימודי תעודות אקדמיות במכללות האקדמיות לחינוך, באוניברסיטה הפתוחה ובמכללות האקדמיות. קבוצות אלו אינן נמנות בנתונים בהודעה לתקשורת שפרסמה המועצה להשכלה גבוהה, ולכן יש פער בנתונים בין שתי ההודעות.

² בכל מקום שכתוב תואר אקדמי הכוונה גם לתעודות הוראה ולתעודות אקדמיות אחרות.

³ לאורך ההודעה נתוני האוניברסיטאות כוללים את נתוני האוניברסיטה הפתוחה מלבד תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה. הסיבה לכך היא מאפייני האוניברסיטה הפתוחה המייחדים אותה מיתר המוסדות להשכלה גבוהה: קבלה פתוחה ללימודי תואר ראשון (ללא דרישות מוקדמות) וגמישות בבחירת מסלול הלימודים האישי ומשך הלימודים לקראת תואר זה. נתוני הסטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה מופיעים בפרק נפרד בהודעה.

⁴ ראו בהמשך פירוט של מועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון.
⁵ סטודנט חדש לתואר ראשון הוא סטודנט שלומד לראשונה במערכת ההשכלה הגבוהה (לא כולל האוניברסיטה הפתוחה) ושלא הופיע במידע המינהלי משנים קודמות.

- מספרם של כלל הסטודנטים לתואר ראשון ירד ב-0.1%. הירידה החדה ביותר נרשמה במכללות האקדמיות לחינוך (2.8%).
- מספר הסטודנטים לתואר שני ירד ב-4.7%. הירידה חלה בכל סוגי המוסדות, בעיקר במכללות האקדמיות הלא מתוקצבות (11.4%).
- במספר הסטודנטים לתואר שלישי חלה ירידה של 1.0%.
- כשליש (31.6%) מהסטודנטים החדשים לתואר ראשון למדו מקצועות בתחומי ה-STEM. אחוז דומה (33.1%) נרשם בקרב כלל הלומדים לתואר הראשון. בתואר השני עמד חלקם על שיטת (16.3%) ובתואר השלישי – על יותר ממחצית (54.3%). מספר לומדי מקצועות ה-STEM עלה ב-2.3% לעומת השנה הקודמת.
- נשים היו רוב (60.3%) בכל התארים. אחוז הנשים בקרב הערבים היה גבוה במיוחד (69.2%), בייחוד בתואר השני (75.6%) שבו על כל סטודנט ערבי גבר היו 3 סטודנטיות ערביות. גם בקרב החרדים (יוצאי מוסדות החינוך החרדי העל-יסודי)⁶ היה אחוז הנשים גבוה (69.4%).
- ערבים היו 19.9% מכלל הסטודנטים ו-21.0% מהלומדים לתואר ראשון (19.2% ו-20.0% בשנה הקודמת, בהתאמה).
- חרדים היו 4.6% מכלל הסטודנטים, 5.2% מהלומדים לתואר ראשון ו-7.0% מהסטודנטים החדשים לתואר ראשון.
- חלקם של סטודנטים שגרו ביישובים שבאשכולות חברתיים-כלכליים גבוהים (אשכולות 8-10) היה 30.3% בתואר ראשון, 29.8% בתואר שני ו-39.1% בתואר שלישי. בין סוגי המוסדות השונים קיימת שונות בפילוח לפי תואר ואשכול חברתי-כלכלי.
- בשנת תשפ"ב (2021/22) למדו במכינות קדם-אקדמיות 13.0 אלף תלמידים, מתוכם למדו 10.3 אלף במסלול ייעודי, 1.0 אלף למדו במסלול בגרות ו-1.6 אלף למדו במסלול קדם-ייעודי.

למטא דאטה (הגדרות והסברים)

ללוחות סטודנטים בהשכלה הגבוהה תשפ"ב

בשנת תשפ"ג (2022/23) היו בישראל 58 מוסדות להשכלה גבוהה, ובהם למדו לתואר אקדמי 345.3 אלף סטודנטים (כולל 46.3 אלף סטודנטים שלמדו לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה).

מתוך 299.0 אלף סטודנטים שלמדו לתואר אקדמי בשנת תשפ"ג במוסדות להשכלה גבוהה בישראל (לא כולל תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה):

71.7% (214.2 אלף) למדו לקראת תואר ראשון

21.9% (65.5 אלף) למדו לקראת תואר שני

4.1% (12.2 אלף) למדו לקראת תואר שלישי.

18.4% מכלל בני 22-24 באוכלוסייה היו סטודנטים לתואר ראשון, 12.4% בקרב הגברים ו-24.7% בקרב הנשים (פי שניים).

⁶ מי שלמדו בשנתם האחרונה במערכת החינוך במוסד לימודים בפיקוח אחר (חרדי).

בשנת תשפ"ג (2022/23), 13,060 מתושבי מועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון היו סטודנטים לתואר או לתעודה אקדמית ו-13,641 סטודנטים מרחבי הארץ למדו במוסדות לימוד הנמצאים במועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון. לפרטים נוספים ראו בהמשך ההודעה. לעומת השנה הקודמת, ירד מספרם של כלל הסטודנטים ב-1.4%.

בתואר הראשון ירד מספר הסטודנטים ב-0.1%. באוניברסיטאות ירד מספרם ב-0.4% ובמכללות האקדמיות לחינוך – ב-2.8%. לעומת זאת, במכללות האקדמיות עלה מספר הסטודנטים ב-0.3% ובמכללות הלא-מתוקצבות – ב-1.4%. מספר הסטודנטים לתואר שני ירד ב-4.7%. בכל סוגי המוסדות חלה ירידה. במכללות האקדמיות הלא-מתוקצבות ירד מספרם ב-11.4%, במכללות האקדמיות לחינוך – ב-3.5%, באוניברסיטאות – ב-3.4% ובמכללות האקדמיות המתוקצבות ירד המספר ב-2.4%. בתואר השלישי ירד מספר הלומדים ב-1.0%.

**לוח א - סטודנטים לפי תואר אקדמי וסוג מוסד לימודים
בשנים תשפ"ב (2021/22) ותשפ"ג (2022/23), מספרים מוחלטים**

תואר שלישי	תואר שני	תואר ראשון	סך הכל תארים אקדמיים (1)	תואר אקדמי, שנת לימודים וסוג מוסד לימודים
				תשפ"ב (2021/22)
12,115	68,737	214,542	303,161	סך הכל (2)
12,115	42,274	88,661	144,410	אוניברסיטאות (2)
-	5,864	64,101	70,285	מכללות אקדמיות מתוקצבות
-	11,297	36,858	48,155	מכללות אקדמיות לא-מתוקצבות
-	9,302	24,922	40,311	מכללות אקדמיות לחינוך
				תשפ"ג (2021/22)
12,241	65,522	214,247	298,972	סך הכל (2)
12,241	40,820	88,325	142,477	אוניברסיטאות (2)
-	5,721	64,311	70,444	מכללות אקדמיות מתוקצבות
-	10,008	37,391	47,399	מכללות אקדמיות לא-מתוקצבות
-	8,973	24,220	38,652	מכללות אקדמיות לחינוך

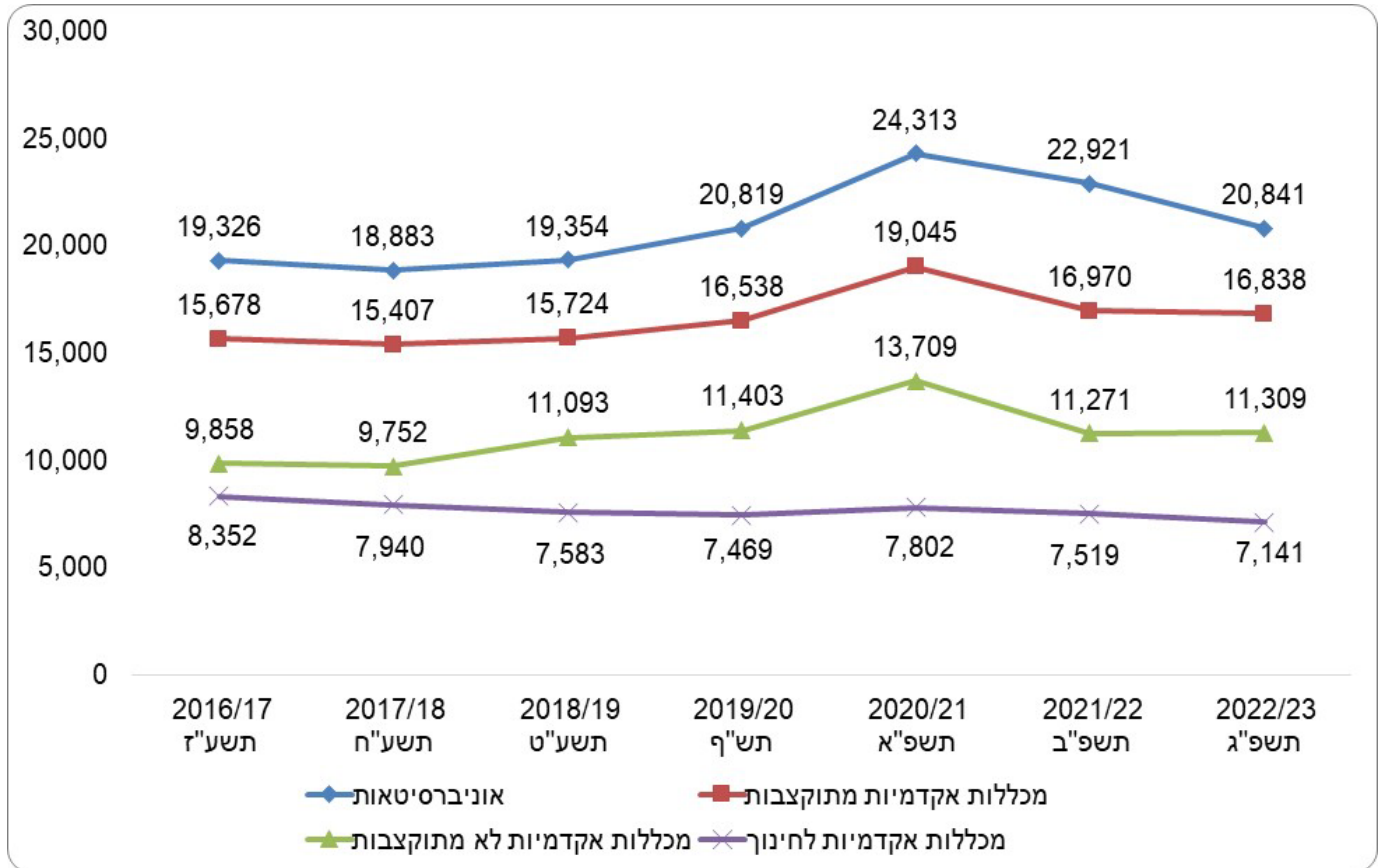
- = חוסר מקרים.

(1) כולל תעודות הוראה ותעודות אקדמיות אחרות.

(2) כולל האוניברסיטה הפתוחה מלבד תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה.

מספר הסטודנטים החדשים לתואר ראשון ירד ב-4.3% לעומת השנה הקודמת. באוניברסיטאות ירד מספרם ב-9.1%, במכללות האקדמיות לחינוך – ב-5.0% ובמכללות האקדמיות המתוקצבות – ב-0.8%. במכללות האקדמיות הלא-מתוקצבות חלה עלייה של 0.3%.

תרשים 1 - סטודנטים חדשים לתואר ראשון לפי סוג מוסד לימודים, תשע"ז (2016/17) - תשפ"ג (2022/23), מספרים מוחלטים

תחומי לימוד

לומדי STEM⁷ היו כשליש מהלומדים (29.6%), מהם 33.1% בתואר הראשון (31.6% בקרב סטודנטים חדשים), 16.3% בתואר שני ו-54.3% בתואר שלישי. מספר לומדי STEM עלה ב-2.3% לעומת השנה הקודמת, בייחוד בתואר שלישי ובתואר ראשון (2.5% ו-2.4%, בהתאמה).

בשנת תשפ"ג, תחומי הלימוד הנפוצים ביותר בקרב סטודנטים לתואר ראשון היו מדעי הרוח (22.5%), הנדסה ואדריכלות (18.4%) ומדעי החברה (17.0%, ללא עסקים ומדעי הניהול). בתואר השני הובילו מדעי הרוח (29.9%), ואחריהם עסקים ומדעי הניהול (20.9%) ומדעי החברה (15.7%, ללא עסקים ומדעי הניהול).

⁷ **תחומי STEM** כוללים: מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב; המדעים הפיזיקליים; המדעים הביולוגיים ללא חקלאות; הנדסה ואדריכלות.

החל משנת תשע"ו (2015/16) סטודנטים לתואר שני ולתואר שלישי במדעי הרפואה נכללים בתחום המדעים הביולוגיים. החל משנה זו תחום רפואה כולל רק סטודנטים במסלול של תואר שני ברפואה (M.D. ו-D.M.D.).

למרות הירידה במספרם של כלל הלומדים לעומת השנה הקודמת (1.4%), במספר לומדי מדעי הטבע, מתמטיקה וחקלאות נרשמה עלייה של 4.3% (5.5% בתואר ראשון, 8.1% בקרב הסטודנטים החדשים). גם במספר לומדי משפטים הייתה עלייה (2.0% בסך הכל, 1.4% בתואר ראשון). בתחום רפואה ומקצועות עזר רפואיים חלה עלייה של 0.9%. לעומת זאת, בתחומי מדעי הרוח ועסקים ומדעי הניהול חלו ירידות (4.7%-ו-4.8%, בהתאמה). ירידות בולטות (יותר מ-10%) היו במספר הסטודנטים החדשים לתואר ראשון בתחום מדעי החברה (ללא עסקים ומדעי הניהול) וכן בתחום רפואה ומקצועות עזר רפואיים (10.4%-ו-10.6%, בהתאמה). גם במספר הסטודנטים לתואר שני בעסקים ומדעי הניהול חלה ירידה בולטת (10.7%).

גיל

מתוך הסטודנטים לתואר ראשון (כולל האוניברסיטה הפתוחה) 32.2% היו בגילי 25-29, 31.9% בגילי 22-24 ו-13.2% בגילי 20-21. מתוך הסטודנטים לתואר שני 31.8% היו בגילי 25-29, 22.9% בגילי 35-44 ו-22.1% בגילי 30-34. מתוך הסטודנטים לתואר שלישי 32.2% היו בגילי 30-34, 26.8% בגילי 35-44, 21.9% בגיל עד 29, ו-19.1% בגיל 45 ומעלה.

נשים

60.3% מהסטודנטים שלמדו בשנת תשפ"ג (2022/23) לתואר אקדמי במוסדות להשכלה גבוהה היו נשים (60.2% בשנה הקודמת).

הנשים היו רוב בכל התארים:

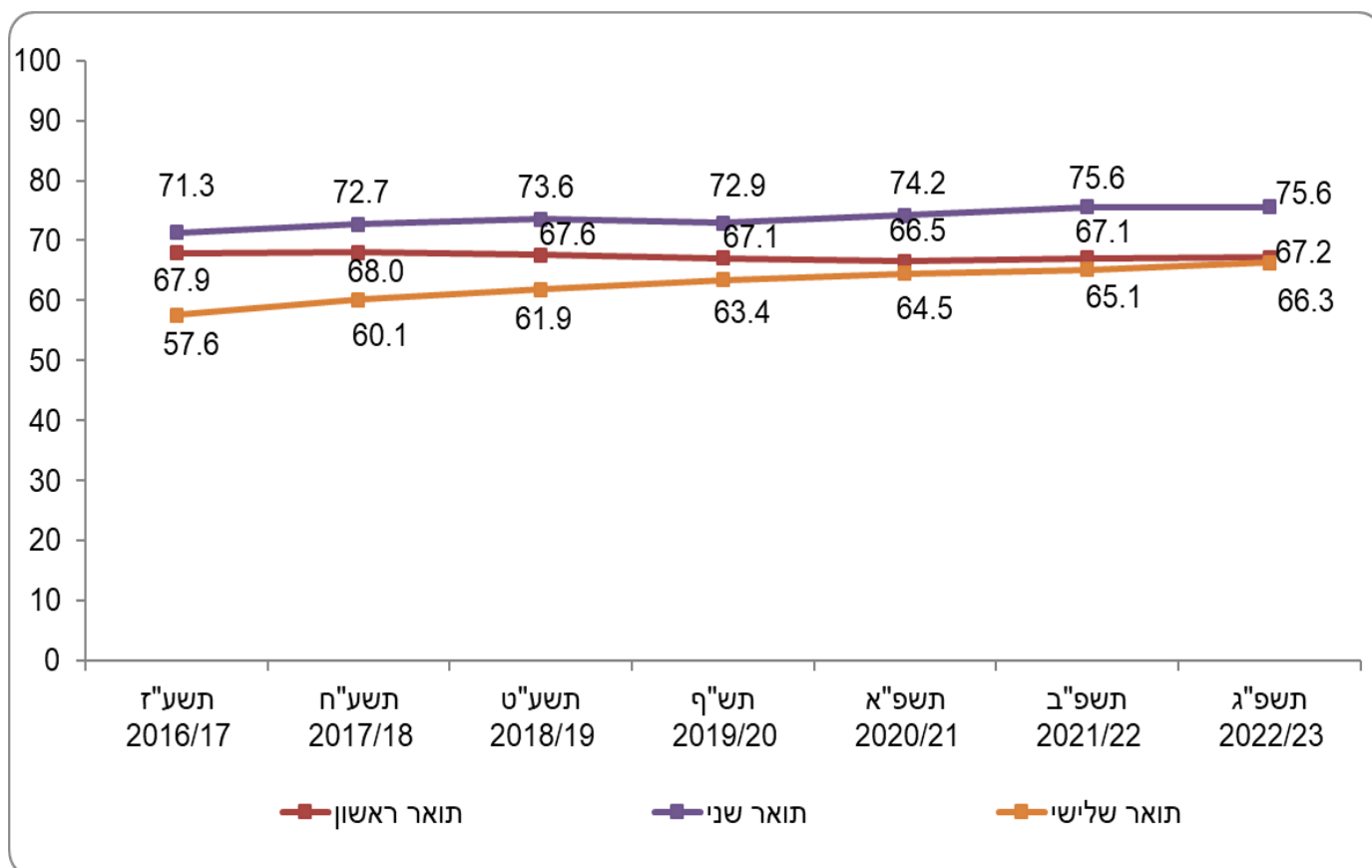
58.9% מהלומדים לקראת תואר ראשון (60.1% בקרב הסטודנטים החדשים לתואר ראשון)

64.3% מהלומדים לקראת תואר שני

53.6% מהלומדים לקראת תואר שלישי.

בשנת תשפ"ג (2022/23) יותר משני שלישים מהסטודנטים הערבים היו נשים (69.2%). בתואר הראשון היה אחוז הנשים בקרב הערבים 67.2%, בתואר שני – 75.6% ובתואר שלישי – 66.3%.

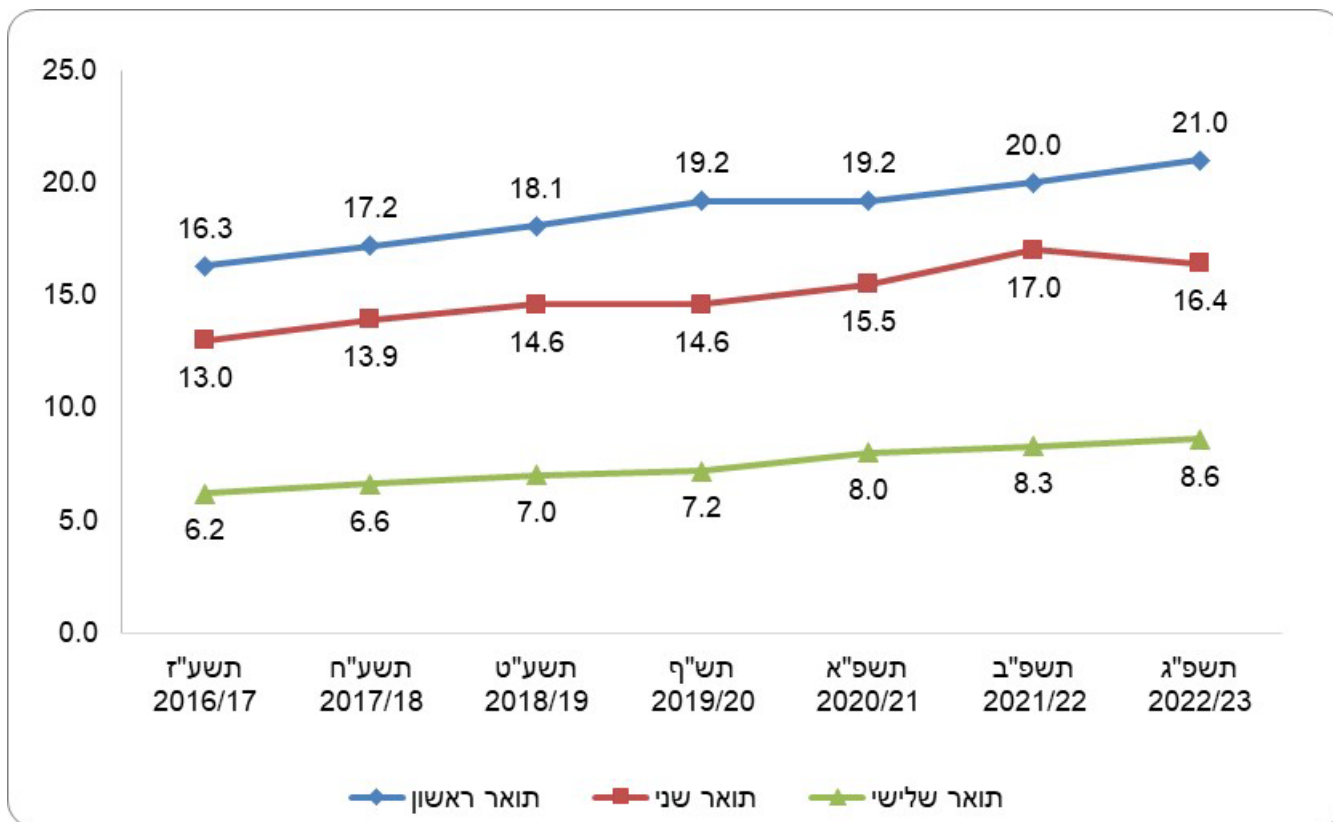
תרשים 2 - אחוז הנשים בקרב הסטודנטים הערבים לפי תואר אקדמי, תשע"ז (2016/17) - תשפ"ג (2022/23)

סטודנטים ערבים

19.9% מהסטודנטים שלמדו בשנת תשפ"ג (2022/23) לתואר אקדמי במוסדות להשכלה גבוהה היו ערבים. חלקם היחסי של הערבים בקרב סטודנטים הלומדים לקראת תואר ראשון (21.0%) היה גדול יותר מחלקם בקרב סטודנטים לתארים מתקדמים (16.4% בתואר שני, ו-8.6% בתואר שלישי). בקרב סטודנטים חדשים לתואר ראשון היה אחוז הסטודנטים הערבים 22.2%, לעומת 15.2% בשנת תשע"ז (2016/17).

תרשים 3 - אחוז הערבים בקרב סטודנטים לפי תואר אקדמי, תשע"ז (2016/17) - תשפ"ג (2022/23)

מהשוואה של אחוז הערבים מבין הלומדים לתואר לאחוז הערבים באוכלוסייה בשכבת הגיל המייצגת באוכלוסייה⁸ עולה כי יש תת-ייצוג של ערבים, בייחוד בתואר השלישי.

לוח ב - אחוז הערבים בקרב הסטודנטים ובקרב קבוצת הגיל המייצגת באוכלוסייה, לפי תואר אקדמי, תשפ"ג (2022/23)

תואר שלישי	תואר שני	תואר ראשון	סך הכל תארים אקדמיים (1)	תואר אקדמי וסוג מוסד לימודים
8.6	16.4	21.0	19.9	אחוז הערבים מתוך כלל הלומדים לתואר
20.4	25.2	28.5	21.3	אחוז הערבים מתוך קבוצת הגיל המייצגת באוכלוסייה

(1) כולל תעודות הוראה ותעודות אקדמיות אחרות.

⁸ כ-60% מהסטודנטים לתואר ראשון היו בני 20-24, ולכן קבוצת גיל זו מייצגת את הלומדים לתואר הראשון. באופן דומה, קבוצת הגיל 25-35 מייצגת את הלומדים לתואר שני וקבוצת הגיל 36-45 – את הלומדים לתואר שלישי.

סטודנטים חרדים (יוצאי מוסדות החינוך החרדי העל-יסודי)⁹

4.6% מהסטודנטים שלמדו בשנת תשפ"ג (2022/23) לתואר אקדמי במוסדות להשכלה גבוהה בישראל באוניברסיטה הפתוחה) היו חרדים (13.8 אלף נפשות). בהשוואה לשנה קודמת לא השתנה מספרם של הסטודנטים החרדים.

רוב הסטודנטים החרדים הם נשים (69.4%).

חלקם היחסי של החרדים בקרב לומדי תואר ראשון עמד על 5.2%, ובקרב הסטודנטים החדשים לתואר ראשון – על 7.0%.

רוב הסטודנטים החרדים (80.3%) למדו לתואר ראשון ו-17.9% – לתואר שני, בדומה לשנה הקודמת (78.5% ו-19.9%, בהתאמה).

7.0 אלף (50.4%) מהסטודנטים החרדים למדו במכללות האקדמיות, והחלוקה הפנימית בין המכללות המתוקצבות ללא-מתוקצבות דומה (27.7% ו-22.7%, בהתאמה). 4.2 אלף (30.0%) למדו במכללות האקדמיות לחינוך ו-2.7 אלף (19.6%) – באוניברסיטאות. אחוז החרדים הלומדים באוניברסיטאות (19.6%) נמוך בהרבה מאחוז הלומדים באוניברסיטאות בכלל האוכלוסייה (47.7%).

סטודנטים לפי אשכול חברתי-כלכלי של יישוב המגורים¹⁰

בשנת תשפ"ג (2022/23), אחוז הסטודנטים לתואר אקדמי במוסדות להשכלה גבוהה בישראל שגרו ביישובים מאשכולות חברתיים-כלכליים גבוהים (אשכולות 8-10) עמד על 30.3% בתואר ראשון (29.2% בקרב הסטודנטים החדשים), 29.8% בתואר שני ו-39.1% בתואר שלישי.

חלקם היחסי של הסטודנטים שגרו ביישובים מאשכולות חברתיים-כלכליים נמוכים (אשכולות 1-3) היה 24.9% בתואר הראשון (27.2% בקרב הסטודנטים החדשים), 22.6% בתואר השני ו-15.5% בתואר השלישי.

בלוח הבא ניתן לראות שיש שוני בהתפלגות הלומדים לפי האשכול החברתי-כלכלי של יישוב המגורים וסוג מוסד הלימודים. כך למשל, באוניברסיטאות 41.9% מהלומדים משתייכים לאשכולות הגבוהים, ואילו במכללות האקדמיות לחינוך רק כשישית (17.2%) משתייכים לאשכולות אלו.

⁹ מי שלמדו בשנתם האחרונה במערכת החינוך במוסד לימודים בפיקוח אחר (חרדי).

¹⁰ יישוב מגורים בגיל 18, לפי המדד החברתי-כלכלי לשנת 2017.

מדד חברתי-כלכלי: מדד משולב לקביעת הרמה החברתית-כלכלית של רשויות מקומיות לפי המדד החברתי-כלכלי לשנת 2017. ערכי המדד סווגו לסולם של 1 עד 10. 1 מייצג את אשכול המגורים הנמוך ביותר, ו-10 מייצג את אשכול המגורים הגבוה ביותר. אשכולות המגורים קובצו לשלוש רמות: 1-3 ("נמוכים"), 4-7 ("בינוניים"), 8-10 ("גבוהים"). אשכול המגורים נקבע לפי יישוב המגורים של הסטודנט בגיל 18.

**לוח ג - סטודנטים לפי אשכול חברתי-כלכלי של יישוב המגורים וסוג מוסד לימודים,
תשפ"ג (2022/23), אחוזים**

מכללות מקדמיות לחינוך	מכללות מקדמיות לא מתוקצבות	מכללות מקדמיות מתוקצבות	אוניברסיטאות	סך כל הסטודנטים	סך כל האוכלוסייה	אשכול / סוג מוסד
34.3	30.8	27.8	17.7	24.9	27.8	אשכולות נמוכים (3-1)
48.5	45.4	49.0	40.4	44.8	47.8	אשכולות בינוניים (7-4)
17.2	23.7	23.2	41.9	30.3	24.4	אשכולות גבוהים (10-8)

סטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה

מתוך 46.3 אלף שלמדו לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה, הרוב (54.6%) למדו מדעי החברה (ללא עסקים ומדעי הניהול). 13.8 אלף היו בשנה הראשונה לתואר ראשון, ו-38.2% מהם למדו בתחום מדעי החברה (ללא עסקים ומדעי הניהול).

אחוז הנשים היה 52.6%, ובקרב הלומדים בשנה הראשונה היה חלקן 47.2%.

אחוז הערבים עמד על 11.7%, ובקרב הלומדים בשנה הראשונה היה חלקם דומה (11.6%).

אחוז החרדים (יוצאי מוסדות החינוך החרדי העל-יסודי) עמד על 6.4%, ובקרב הלומדים בשנה הראשונה היה חלקם 7.2%.

אחוז יוצאי אתיופיה¹¹ עמד על 1.2%, ובקרב הלומדים בשנה הראשונה היה חלקם 1.1%.

אחוז הבדווים¹² עמד על 0.5%.

29.5% מהסטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה גרו ביישובים מאשכולות חברתיים-כלכליים גבוהים (אשכולות 10-8), 49.4% גרו ביישובים מאשכולות בינוניים ו-21.1% גרו ביישובים מאשכולות נמוכים.

סטודנטים זרים

ישראל אינה מהווה מוקד משיכה משמעותי לסטודנטים זרים, אך בשנים האחרונות קיימת עלייה בשיעורם. בשנת 2021, רק כ-3% מהלומדים במסגרות על-תיכוניות וגבוהות בישראל היו זרים. אחוז זה היה כמחצית מהממוצע במדינות ה-OECD, ונמוך בהרבה ממדינות המהוות מוקד משיכה לסטודנטים זרים כמו אוסטרליה, בריטניה, אוסטרליה ושווייץ – שבהן כחמישית מהלומדים במסגרות אלו הם זרים.

¹¹ יוצא אתיופיה – מי שהוא או אביו נולדו באתיופיה.

¹² בדווי – מוסלמי שבגיל 18 גר בנפת באר שבע.

יישובים ותארים

בשנת הלימודים תשפ"ג (2022/23), 13,060 סטודנטים לתואר או תעודה אקדמית גרו במועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון. מתוכם, 69.6% למדו באחת מהערים: אשקלון, שדרות, נתיבות, קריית שמונה ואופקים. אחוז הלומדים בתשפ"ג לתואר ראשון בקרב סטודנטים שגרו במועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון היה מעט יותר גבוה לעומת האחוז בכלל הסטודנטים (78.8% ו-75.5%, בהתאמה) ונמוך בקרב הלומדים לתואר שלישי (1.8% ו-3.5%, בהתאמה).

תחומי ומקצועות לימוד

חמשת תחומי הלימוד המובילים בקרב הסטודנטים שגרו במועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון היו אותם חמישה שנלמדו בכלל אוכלוסיית הסטודנטים – מדעי החברה (ללא עסקים ומדעי הניהול), חינוך והכשרה להוראה, הנדסה ואדריכלות, עסקים ומדעי הניהול, מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב. עם זאת, חלוקת האחוזים בין תחומי הלימוד הייתה שונה. כך למשל, 24.4% מהסטודנטים שגרו במועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון למדו מדעי החברה (ללא עסקים ומדעי הניהול) בהשוואה ל-21.3% בכלל האוכלוסייה, ו-18.4% למדו חינוך והכשרה להוראה בהשוואה ל-15.8% בכלל האוכלוסייה.

מין וקבוצת אוכלוסייה

אחוז הנשים בקרב הסטודנטים שגרו במועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון היה זהה לאחוז בקרב כלל התושבים (59.1% ו-59.2%, בהתאמה). כ-99% היו יהודים ואחרים. אחוז יוצאי אתיופיה בקרב סטודנטים תושבי מועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון היה כפול מהאחוז בכלל הסטודנטים – 2.7% לעומת 1.3%, בהתאמה.

¹³ מועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון כוללים:

- במחוז הצפון – 41 היישובים הסמוכים לגבול שפנו עד לתאריך 22/10/23: שלומי, מטולה, ע'ג'ר, מצובה, כפר ראש הנקרה, בית הלל, הגושרים, מעיין ברוך, אילון, יובל, לימן, שניר, מרגליות, כפר גלעדי, חניתה, דפנה, שאר ישוב, רמות נפתלי, ברעם, דן, סאסא, יערה, יפתח, שתולה, דובב, מתת, בצת, יראון, צבעון, דישון, מלכיה, אדמית, משגב עם, גורן, אביבים, אבן מנחם, גורנות הגליל, נטועה, מנרה, שומרה, כפר רוזנאלד (זרעית).
- הערים: שדרות, נתיבות, אופקים, קריית שמונה ואשקלון.
- כל היישובים במועצות האזוריות: שער הנגב, שדות נגב, אשכול.
- היישובים במועצה האזורית חוף אשקלון: כרמייה, זיקים, יד מרדכי, נתיב העשרה.

סטודנטים יהודים ואחרים¹⁴ לפי גיל ואשכול חברתי-כלכלי של יישוב המגורים

הגיל החציוני¹⁵ של הסטודנטים שגרו במועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון היה זהה לזה של כלל הסטודנטים (26.7 ו-26.5, בהתאמה), בקרב הנשים (26.1 ו-26.0, בהתאמה) ובקרב הגברים (27.5 ו-27.0, בהתאמה).

אחוז גבוה יותר של יותר סטודנטים תושבי מועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון גרו ביישובים באשכולות חברתיים-כלכליים נמוכים בהשוואה לכלל הסטודנטים (18.7% לעומת 13.7%, בהתאמה), ואחוז נמוך משמעותית גרו באשכולות חברתיים-כלכליים גבוהים (11.2% לעומת 34.7%, בהתאמה).

סטודנטים שלמדו במועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון

ארבעה מוסדות לימוד נמצאים במועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון: מכללת תל-חי (קמפוס תל-חי), מכללת ספיר ליד שדרות, המכללה האקדמית חמדת ליד נתיבות והמכללה האקדמית אשקלון. בשנת תשפ"ג (2022/23) למדו במוסדות אלו 13,641 סטודנטים (מכלל רחבי הארץ), מתוכם 12,081 לתואר ראשון ו-1,422 לתואר שני. המוסד הגדול ביותר היה המכללה האקדמית ספיר (עם 4,286 סטודנטים) ואחריו מכללת תל-חי (4,151 סטודנטים בקמפוס תל-חי), המכללה האקדמית אשקלון (4,122) והמכללה האקדמית חמדת (1,082).

27.6% מהלומדים במוסדות אלו גרו במועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון. אחוז הנשים הממוצע במוסדות אלו היה 69.2%, והוא נע בין 65.7% במכללה האקדמית ספיר ל-89.9% במכללה האקדמית חמדת.

אחוז הערבים הממוצע במוסדות אלו¹⁶ היה 14.1%, והוא נע בין 6.4% במכללה האקדמית אשקלון ל-25.1% במכללה האקדמית תל-חי (קמפוס תל-חי).

כשתי חמישיות (42.2%) מהסטודנטים למדו בתחום מדעי החברה (ללא עסקים ומדעי הניהול) וכשמינית למדו עסקים ומדעי הניהול (13.0%) וחינוך והכשרה להוראה (12.1%).

מכינות קדם-אקדמיות

בשנת תשפ"ב (2021/22) למדו במכינות קדם-אקדמיות 13.0 אלף תלמידים: 10.3 אלף למדו במסלול ייעודי (57.5%) במדעי הרוח והחברה, 35.5% במדעים המדויקים ובהנדסה, 7.0% במדעי הטבע והחיים), 1.0 אלף למדו במסלול בגרות, 1.6 אלף למדו במסלול קדם-ייעודי, ו-50 למדו במסלול להשלמת 12 שנות לימוד.

¹⁴ כיוון שאוכלוסיית מועצות אזוריות וביישובים נבחרים הסמוכים לרצועת עזה וללבנון כוללת רובה ככולה יהודים ואחרים, השוואת הגילים והאשכולות החברתיים-כלכליים לעומת כלל האוכלוסייה נעשתה בקבוצת אוכלוסייה זו בלבד.

¹⁵ הגיל שמחצית האוכלוסייה נמצאת מעליו ומחציתה מתחתיו.

¹⁶ כולל המכללה האקדמית חמדת, מכללה דתית לחינוך שבה כלל לא למדו ערבים.